Opština Kovačica

VODIČ ZA BUDUĆE PREDUZETNIKE

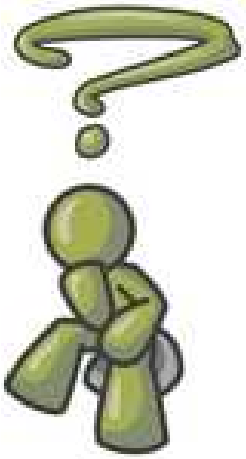

2011.

SADRŽAJ

UVOD 2
SMERNICE ZA BUDUĆE PREDUZETNIKE 3
1. Stanje preduzetništva u opštini Kovačica 3
2. Preduzetničke ideje 4
Spisak poslovnih ideja za otpočinjanje biznisa uz mala ulaganja: 4
3. Obuka za uspešnog preduzetnika 8
4. Procedura registracije 9
Osnivanje preduzetnika 9
Uplate naknada za registraciju preduzetnika 11
Visina naknade za preduzetnika 11
Sledeće su aktivnosti preduzetnika od dobijanja rešenja o registraciji do otpočinjanja posla: 12
5. Izrada pečata 12
6. Otvaranje računa kod poslovnih banaka 13
Spisak banaka u opštini Kovačica: 13
7. Poreska prijava, poreske obaveze i fiskalizacija 15
Paušalno oporezivanje 15
Evidentiranja PDV obveznika 16
Fiskalizacija 17
8. Nabavka opreme i repromaterijala 19
9. Vođenje poslovnih knjiga 20
Knjigovodstvene agencije u opštini Kovačica: 20
ZAKLJUČAK 21

UVOD

Preduzetnik je osoba koja je spremna da preuzme inicijativu i rizik da bi ostvarila profit. Preduzetnički duh se pre svega ispoljava kroz marljivost, posvećenost poslu i motivisanost uspehom.

Pod preduzetničkom radnjom se podrazumeva: prodavnica, radionica, kancelarija, biro, servis, agencija, studio, pansion, apoteka, ordinacija, taxi ili auto prevoznici i sl. /najčešća skraćenica u praksi: STR – samostalna trgovinska radnja; SZR – samostalna zanatska radnja; SUR – samostalna ugostiteljska radnja/

Aktuelni privredni trenutak je uticao da mnogi koji verovatno nikada ne bi preuzeli prve i nesigurne korake u pravcu privatnog biznisa, sve više shvataju i vide prednost u tome što će se baviti svojim sopstvenim biznisom, na sopstveni način i u vremenu kojim samostalno mogu raspolagati. Sam proces pokretanja sopstvenog biznisa zahteva svojevrsno buđenje i angažovanje svih unutrašnjih snaga i resursa koji neki ljudi jednostavno imaju ili mogu lakše da im priđu od drugih.

Važno je postati preduzetnik iz „pravih“ razloga. Nije dovoljno odlučiti da se počne sa sopstvenim biznisom samo zato što ste ostali bez posla, postali tehnološki višak, imate novac, poslovnu ideju... Pre otpočinjanja posla se dobro informišite, raspitajte, isplanirajte prve korake. Važno je na samom početku preispitati svoju motivaciju i sposobnosti za sopstveni biznis i obezbediti podršku porodice. Takođe, neophodno je dobro proveriti svoju poslovnu ideju na tržištu rada, kao i odgovarajuće resurse za početak biznisa, upoznati poslovni ambijent i poslovne partnere, informisati se o svojim pravima i na subvencije, ali i svojim obavezama, kako poreskim tako i prema svim akterima u poslovnom ambijentu

Osnovni cilj ovog vodiča je da svim potencijalnim preduzetnicima ukaže na određeni broj i redosled taktičkih poteza i zlatnih pravila za uspešno pokretanje i vođenje sopstvenog biznisa..

SMERNICE ZA BUDUĆE PREDUZETNIKE

1. Stanje preduzetništva u opštini Kovačica

Opština Kovačica ima dugu tradiciju razvoja preduzetništva („mala privreda“) o čemu svedoči broj registrovanih radnji. Na teritoriji opštine Kovačica 2009. godine je poslovalo 957 preduzetničkih radnji. Najveći broj radnji je registrovan kao samostalne, dok je zanemarljiv procenat radnji registrovan kao ortačke.

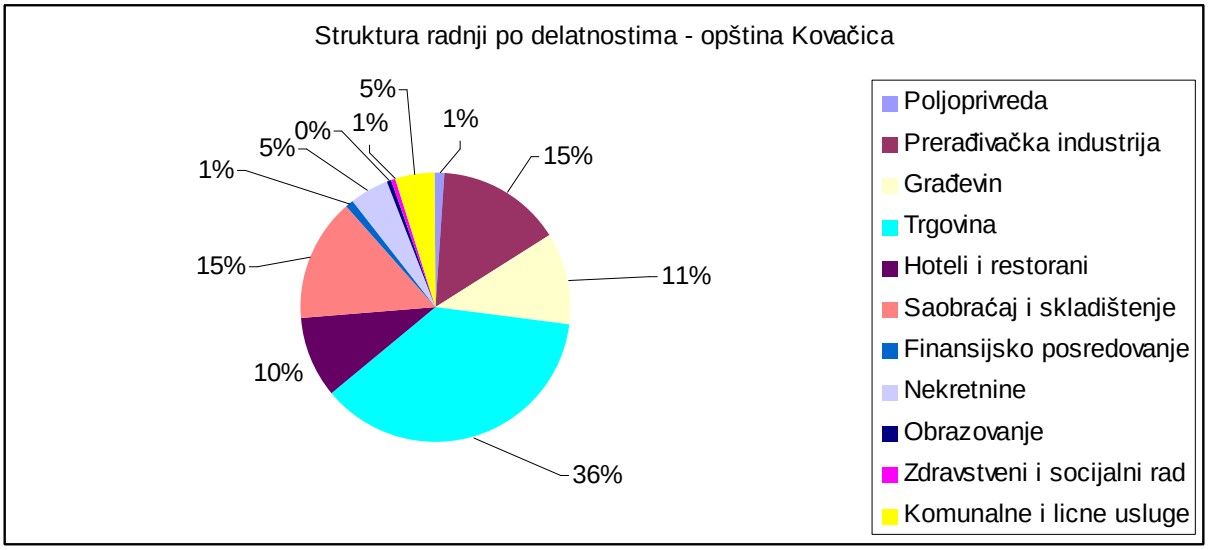

Kao što se i sa grafikona vidi, najveći broj radnji registrovan je u oblasti trgovine na veliko i malo (36%), zatim slede saobraćaj i prerađivačka industrija (15%), hoteli i restorani i građevinarstvo (10%), dok su sve ostale delatnosti ispog 5%. Ovakav odnos je i razumljiv jer se većina radnji otvara u oblasti usluga (trgovina, hoteli i restorani) koji po prirodi delatnosti zahtevaju manja investiciona ulaganja i brži obrt kapitala.

2. Preduzetničke ideje

Preduzetnička ideja predstavlja impuls, podsticaj i pokretač volje, namere preduzetnika da svoje sposobnosti usmeri ka odabranom cilju. To je prvi korak kojim preduzetnik započinje svoje putovanje kroz svet biznisa, pa je s toga izuzetno važno odabrati pravu ideju.

A koja je prava ideja?

Prava ideja je kombinacija preduzetničke vizije, mašte i preduzetničkih potencijala sa jedne strane, i realnog tržišnog stanja, sa druge strane.

Preduzetnička ideja može biti delo samog preduzetnika ili je preduzetnik može obezbediti iz raznih drugih izvora. U procesu dolaženja do ideje preduzetnik treba da ima osmišljenu, planiranu akciju kako ne bi nepotrebno gubio vreme i pravio troškove. U traganju za idejama preporučuju se intenzivna aktivnost, kretanje, kontaktiranje, posmatranje, osluškivanje i permanentno informisanje.

Mogući izvori dobrih poslovnih ideja su potrošači, zaposleni, dobavljači, distributeri, državni organi, naučne i stručne publikacije, privredne službe, sajmovi i slične manifestacije, kao i lično iskustvo.

Spisak poslovnih ideja za otpočinjanje biznisa uz mala ulaganja:

Zanatstvo-„Mala privreda“

- Metalna galanterija, izrada
- Bravarska radionica
- Servisiranje kompjutera i opreme
- Puškarska radionica
- Papirnate kese, izrada
- Vulkanizerska radnja
- Reglaža trapa automobila
- Perionica automobila
- Autolakirerska radionica
- Stolarska radionica
- Šljako-betonski blokovi, izrada
- Autoelektričarska radionica
- Limarska radionica
- Bušenje i izrada ključeva
- Cvećara
- Brodski pod i parket, izrada
- Štamparija, štamparske usluge
- Dečja konfekcija, izrada
- Filigranska radionica
- Elektronski uređaji-servis
- Firmopisački biro, radionica
- Ramljenje slika i goblena
- Kozmetički salon
- Papirna konfekcija i štampa
- Krečana, pečenje i prodaja kreča
- Muzički instrumenti, izrada
- Obuća, izrada i popravka
- Kamenorezačka radionica
- Ukrasi i igračke, izrada
- Kozmetički preparati, izrada
- Kartonažna radionica, unikatna izrada
- Kravate, izrada
- Kovačka radionica
- Suveniri, izrada
- Zidanje peći i kamina
- Krojačka radionica
- Pletačko-krojačka radionica
- Krojačko-veziljska radionica
- Građevinska mehanizacija, usluge
- Bačvarska radionica
- Proizvodnja zaštitne odeće
- Popravka nameštaja
- Lutkarnica, lutke i suveniri
- Betonski modulni elementi

- Zavarivačka radionica
- Klanica
- Prerada mesa
- Proizvodnja čarapa
- Razne četke, izrada
- Izrada rukavica, odevnih, zaštitnih
- Čišćenje podnih prostirača
- Sitoštampa suvenira i sl.
- Časovničarska radnja
- Metalostrugarska radionica
- Zidarski poslovi
- Steznici, izrada
- Izrada običnih i ukrasnih sveća
- Foto-kino studio
- Tanjiri, oslikavanje
- Testenine, proizvodnja
- Balansiranje točkova
- Vulkanizerska radionica
- Salon za masažu
- Praonica i peglaonica veša
- Alkoholna pića, proizvodnja
- Pletenje nameštaja od pruća
- Pletarska radionica
- Hemijsko čišćenje odeće
- Izrada opeke i crepa
- Izrada građevinske stolarije
- Izrada tekstilne pozamanterije
- Torbarsko-remenarska radionica
- Ručno tkanje
- Metle i četke, izrada
- Izrada klasičnog i erotskog veša
- Pletenine, proizvodnja
- Sitoštamparski studio
- Oslikavanje materijala
- Pekara, proizvodnja i prodaja
- Staklorezačka radionica
- Trikotaža, proizvodnja
- Prerada trske
- Limarska radionica
- Ekseri i zakovice, proizvodnja
- Mikro hidroelektrana
- Šivenje i izrada jorgana i jastuka
- Knjigoveznica
- Izrada užadi
- Produkcioni fotograf
- Izrada opanaka
- Preparatorska radionica
- Snimanje audio kaseta, CD-a i sl.
- Kovnica medalja i značaka
- Izrada damskih i muških šešira
- Arhitektonske makete, izrada
- Tkačnica posebnih tkanina
- Saračka radnja
- Mlekara, prerada mleka
- Tonski studio

Trgovina, ugostiteljstvo i turizam

- Galerija sa knjižarom
- Izdavanje turističke opreme
- Kiosk sa brzom hranom
- Nacionalni restoran
- Turistička agencija
- Čajdžinica, posebno ili kombinovano
- Organizovanje izleta
- Picerija
- Kafe-bar
- Galerija sa unikatnom keramikom
- Antikvarnica knjiga
- Knjižara i papirnica
- Vinski podrum
- Poslastičarnica
- Komisiona prodaja polovne robe
- Škola jahanja
- Ribarnica
- Restoran vegetarijanske hrane
- Prodavnica suvenira
- Prodavnica odeće
- Prodavnica delova za dvotočkaše
- Vinoteka
- Turistički vodič
- Prodavnica nošene odeće
- Prodavnica umetničkih antikviteta
- Ergela, jahanje
- Voskarsko-svećarska radnja
- Rekreativno jahanje
- Posrednička agencija
- Organizovanje splavarenja
- Uvozno-izvozna agencija
- Izdavanje soba, kuća i apartmana
- Prodavnica opreme za hobiste
- Servis i uslužne nabavke
- Agencija za nekretnine
- Iznajmljivanje velikih šatora
- Teniski teren

Ekonomija i administracija

- Knjigovodstvene usluge
- Iznajmljivanje računarske opreme
- Marketing studio
- Iznajmljivanje kancelarijske opreme
- Ekonomsko-finansijski konsalting
- Agencija za nekretnine
- Menadžerske usluge

Poljoprivreda, šumarstvo lov i ribolov

- Prerada meda i cvetnog praha
- Inkubiranje jaja
- Proizvodnja živinskog mesa
- Uzgoj pčela i proizvodnja meda
- Uzgoj japanske prepelice
- Proizvodnja sireva
- Proizvodnja voća
- Uzgoj ovaca
- Tov teladi i junadi
- Sušenje pečuraka, voća i povrća
- Usluge sa mehanizacijom
- Proizvodnja ranog povrća
- Sakupljanje lekovitog bilja
- Proizvodnja voćnih sokova
- Proizvodnja rezanog cveća
- Proizvodnja rasada cveća
- Uzgoj konja (ergela)
- Uzgoj puževa
- Uzgoj egzotičnih životinja
- Vinogradarstvo
- Bazensko ribogajilište
- Rasadnik ukrasnog grmlja
- Otkupna stanica za šumske plodove
- Uzgoj koza
- Tov svinja
- Proizvodnja začinskog bilja
- Uzgoj jagodičastog voća
- Proizvodnja eteričnih ulja
- Sušenje mesa i prerađevina
- Prerada mleka
- Sakupljanje šumskih plodova
- Staklenička proizvodnja cveća
- Plantažni uzgoj lekovitog bilja
- Uzgoj svilene bube
- Uzgoj ptica
- Uzgoj rasnih ili lovačkih pasa
- Hladnjača
- Proizvodnja i prerada pečuraka

Saobraćaj i veze

- Javni prevoz robe i stvari
- Selidbe i transporti
- Taxi prevoz
- Vanlinijski prevoz putnika

Komunalne delatnosti

- Deratizacija i dezinfikacija
- Održavanje zelenih površina
- Reciklaža
- Sakupljanje otpada
- Čišćenje objekata

Zdravstvo i socijalna delatnost

- Agencija za pomoć bolesnim i iznemoglim licima
- Dečji vrtić, jaslice
- Zubno-protetičarska laboratorija
- Rekreacioni centar
- Kućna nega bolesnika
- Čišćenje i spremanje stanova i kuća

Kultura i intelektualne usluge

- Biro za konsalting usluge
- Dizajn umetnički studio
- Projektovanje enterijera
- Studio grafičkog dizajniranja
- Muzička škola
- Fresko-slikarski atelje
- Škola stranih jezika
- Prevodilački biro
- Izdavanje razglednica i čestitki
- Umetnička galerija
- Agencija za iznajmljivanje mašina i alata
- Estradna agencija
- Slikarska škola
- Izrada biografija
- Galerija sa knjižarom
- Izdavanje turističke opreme
- Kiosk sa brzom hranom
- Prodavnica suvenira

Poslovi kod kuće

- Ručno i mašinsko pletenje
- Uzgoj akvarijumskih ribica
- Šivenje i krojenje po meri
- Uslužno pakovanje poklona,sitnije robe
- Zlatotisk
- Prepravljanje odeće
- Izrada malih drvenih igračaka
- Slikanje slika slamom
- Rezbarenja drveta, kamena
- Ručno i mašinsko vezanje
- Izrada računarskih programa
- Slobodno crtanje i slikanje
- Izrada čipke
- Popravka muzičkih instrumenata
- Umnožavanje grafika
- Prevođenje i kucanje prevoda
- Heklani radovi
- Čuvanje i nega kućnih ljubimaca
- Izrada lutki
- Uslužno zavarivanje i lemljenje
- Izrada alata i opreme
- Kućni majstor na poziv

Zabava i ostalo

- Škola plesa i okretnih igara
- Prevođenje i izdavanje popularnih knjiga i brošura
- Snimanje video i kino kamerom
- TV studio za izradu reklamnih spotova
- Veterinarska klinika za lečenje kućnih ljubimaca
- Iznajmljivanje muzičkih instrumenata, razglasa ili ozvučenja
- Menadžerski posao u muzici
- Ženidbeno-udadbena agencija
- Igralište za tenis
- Oslikavanje keramike

3. Obuka za uspešnog preduzetnika

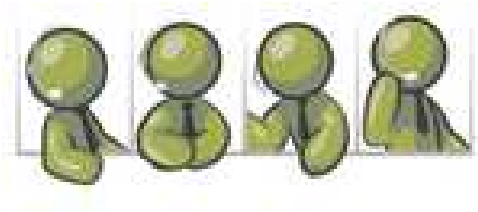

Zašto su važna preduzetnička znanja i veštine?

- zbog lakšeg snalaženja u oblasti poslovanja
- preduzetnička znanja i veštine možete primeniti u svim oblastima života
- razvoj ljudskog potencijala kroz obrazovanje iz oblasti preduzetništva ključni je element zapošljavanja i ekonomskog razvoja u celom svetu.

Kod Nacionalne službe za zapošljavanje postoji mogućnost da pre registracije radnje zainteresovani pohađaju obuku, koja obuhvata sledeće teme:

- ekonomsku motivaciju za preduzetništvo
- prve korake u biznisu
- poreze i doprinose za preduzetnike
- definisanje poslovne ideje
- prave aspekte biznisa
- izrada Biznis plana- radioničarski deo.

Obuka ima za cilj da polaznicima omogući da:

- provere opravdanost svoje poslovne ideje
- sagledaju prednosti i rizike preduzetništva
- spoznaju svoje preduzetničke sklonosti
- informišu se o postupku registracije i aktuelnih zakonskih propisa
- popune Zahtev sa biznis planom.

Nezaposleni, koji nakon uspešno završene trodnevne obuke odluči da realizuje svoju poslovnu ideju, može da konkuriše kod Nacionalne službe za zapošljavanje za dobijanje subvencije za samozapošljavanje.
O ovom i ostalim potencijalnim kursevima, informišite se u Nacionalnoj službi za zapošljavanje:

NSZ-Ekspozitura Kovačica
adresa: Čaplovičova 15, Kovačica
tel: 661-023

NSZ-Filijala Pančevo
adresa: Vojvode Radomira Putnika
tel. centrala: 306-800

Planiranje karijere	306-831; jbogdanov@nsz.gov.rs
Dodatno obrazovanje i obuka	306-832; isredojevic@nsz.gov.rs
Poslovni centar	306-837, 306-838; imucibabic@nsz.gov.rs

4. Procedura registracije

Da bi fizičko lice postalo **preduzetnik** obavezna je registracija preduzetničke radnje. Jedino na taj način može obavljati sve zakonom dozvoljene delatnosti navedene u Klasifikaciji delatnosti.

Osnivanje preduzetnika

U skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, Agencija za privredne registre (u daljem tekstu APR) i Opština Kovačica su zaključile sporazum po kome su u Odeljenju za privredu i razvoj jednom zaposlenom povereni poslovi vođenja privrednog registra – osnivanje, promena i brisanje preduzetnika.

Registrovati se možete na 3 načina:

- Zahtev za registraciju preduzetničke radnje se podnosi u **Uslužnom centru OU Kovačica, šalter 5-MALA PRIVREDA**, u Kovačici, Maršala Tita 50. Radno vreme: 8-16. Telefon: 661-122 lokal 220
- **u organizacionoj jedinici APR-a u Pančevu**, Trg Nikole Tesle 5. Radno vreme: 9-15. Telefon: 351 610
- **direktno u sedištu APR-a u Beogradu,** ulica Brankova 25. Radno vreme: 9-15. Telefon: 011/333-1-440
- **Elektronska prijava osnivanja preduzetnika -** Preduzetnicima je od 12. maja 2008. godine omogućeno podnošenje registracione prijave osnivanja elektronskim putem. Za korišćenje ove usluge neophodno je:
  - izvršiti registraciju korisničkog naloga u odeljku Usluge-Elektronska prijava preduzetnika
  - prijaviti se na sistem i podneti prijavu za registraciju osnivanja preduzetnika.

Ukoliko je elektronska prijava uspešno izvršena, korisnik će dobiti potvrdu o primljenoj registracionoj prijavi na svoju elektronsku adresu. U roku od 5 dana od dana podnošenja elektronske prijave, preduzetnik je u obavezi da lično ili poštom dostavi Agenciji originalnu dokumentaciju propisanu za registraciju osnivanja.

Potrebna dokumentacija za osnivanje preduzetnika:

- jedinstvena **registraciona prijava osnivanja preduzetnika** i registracije u jedinstveni registar poreskih obveznika sa unetim relevantnim podacima
- **fotokopija lične karte** osnivača - preduzetnika (ili svih ortaka ukoliko se radi o ortačkoj radnji)
- **dokaz o uplati naknade za osnivanje** – 1200,00
- ukoliko se preduzetnik registruje za obavljanje delatnosti za koju se traži **prethodna saglasnost** nadležnog organa, kao uslov za registraciju APR je potrebno podneti i rešenje nadležnog organa u originalu ili overenoj kopiji

Preduzetnik bira pretežnu delatnost,koja se upisuje u Registar. Osim pretežne, preduzetnik može obavljati i druge dozvoljene delatnosti, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

APR u roku od **5 dana** od dana podnošenja, donosi Rešenje u kome je upisan PIB i matični broj radnje.

Od datuma početka obavljanja delatnosti preduzetniku počinju teći sve obaveze javnih prihoda (porezi, doprinosi i ostali javni prihodi).

Prilikom izbora naziva, osnivač - preduzetnik prethodno mora da proveri na Internet strani APR da li je na teritoriji opštine, na kojoj će biti registrovan preduzetnik, već postoji registrovan preduzetnik sa istim ili sličnim nazivom. Naziv nije obavezan deo poslovnog imena.

Puno poslovno ime preduzetnika sadrži sledeće elemente:

- ime i prezime osnivača – preduzetnika
- dodatak uz naziv (pr ili preduzetnik ili ortaci ili or)
- delatnost
- naziv preduzetnika (nije obavezan element poslovnog imena)
- mesto i adresa poslovnog sedišta.

Primer: PETAR PETROVIĆ PREDUZETNIK, TRGOVINSKA RADNJA ‘’PERA’’, CREPAJA, BEOGRADSKA 10

Delatnosti za koje je potrebna prethodna saglasnost kao uslov za registraciju:

- zdravstvene delatnosti (ordinacije, apoteke, klinike) – rešenje zdravstvenog inspektora ministarstva zdravlja o ispunjenosti uslova za obavljanje tražene delatnosti
- veterinarske ordinacije i apoteke - rešenje inspektora ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- taksi prevoz – ukoliko je odlukom organa lokalne samouprave propisano da je potrebno da taksi prevoznik ispunjava i druge uslove pored zakonom propisanih, onda je potrebno da se uz registracionu prijavu osnivanja dostavi i dokumentacija propisana tom odlukom. Da li taksi prevoznik treba da podnese i dodatnu dokumentaciju procenjuje se prema opštini u kojoj će biti sedište taksi prevoznika
- promet oružja, delova za oružje i municije – rešenje ministarstva unutrašnjih poslova,
- obavljanje delatnosti od opšteg interesa i komunalne delatnosti – ugovor nadležnog opštinskog organa da je poverio obavljanje određene delatnosti preduzetniku
- poslovi zastupanja u osiguranju – uslov za registraciju je dozvola Narodne banke o ispunjenosti uslova za obavljanje te delatnosti
- poslovi stečajnog upravnika – uslov za registraciju je licenca Agencije za licenciranje stečajnih upravnika
- poslovi sudskih veštaka - uslov za registraciju je rešenje o upisu u registar stalnih veštaka
- agencija za zapošljavanje- rešenje ministarstva ekonomije i regionalnog razvoja
- psihološko savetovalište - rešenje ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Uplate naknada za registraciju preduzetnika

Uplate naknada za usluge koje pruža Agencija u okviru Registra privednih subjekata-preduzetnici, vrše se na **račun: 840-29771845-59** sa pozivom na broj **04.**

Prilikom **promene podataka** kod već registrovanih preduzetnika u uplatnici u polju poziva na broj treba dodati i matični broj preduzetničke radnje, tako da uplatnica sadrži sledeće elemente: **račun: 840-29771845-59**, model se ne upisuje, poziv na broj **04-…** (u nastavku obavezno upisati matični broj radnje).

Visina naknade za preduzetnika

- Naknada za registraciju-osnivanje preduzetnika iznosi **1.200,00** dinara.

- Naknada za registraciju promene podataka o preduzetniku iznosi 700,00 dinara.

- Ako se registracionom prijavom zahteva više promena, naknada od 700,00 dinara uvećava se za 300,00 dinara po promeni.

- Naknada za registraciju drugih podataka o preduzetniku koji se u u skladu sa zakonom registruju u Registar privrednih subjekata, iznosi:

- za registraciju prostora van poslovnog sedišta 700,00 dinara po prostoru
- za registraciju zabeležbe podataka od značaja za pravni promet i drugih podataka koji se u skladu sa zakonom registruju 700,00 dinara
- za brisanje preduzetnika 1.000,00 dinara.

- Naknada za izdavanje izvoda iz Registra o preduzetniku, za izdavanje kopija i za štampanje dokumenata, iznosi:

- za izdavanje izvoda o registrovanim podacima o preduzetniku 800,00 dinara
- za izdavanje kopije dokumenta na osnovu koga je izvršena registracija, po strani dokumenta 30,00 dinara
- za štampanje registracione prijave 120,00 dinara
- za izdavanje potvrde da preduzetnik nije registrovan u Registru ili da Registar ne sadrži traženi podatak koji je, u skladu sa zakonom, predmet registracije 400,00 dinara
- za izdavanje potvrde o pravnom sledbeništvu 800,00 dinara po preduzetniku
- za izdavanje potvrde o podacima sadržanim u dokumentaciji na osnovu koje je izvršena registracija i istorijski registrovanim podacima 400,00 dinara po podatku.

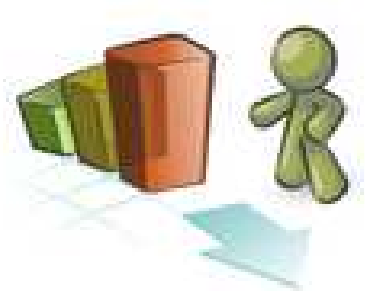

Sledeće su aktivnosti preduzetnika od dobijanja rešenja o registraciji do otpočinjanja posla:

1. Izrada pečata
2. Otvaranje tekućeg računa kod poslovnih banaka;
3. Podnošenje poreske prijave;
4. Fiskalizacija u skladu sa Uredbom o određivanju delatnosti kod čijeg obavljanja ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase;
5. Podnošenje prijave Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje i Republičkom fondu za penzijsko invalidsko osiguranje.

5. Izrada pečata

Izrada pečata se vrši kod pečatoresca kome se dostavlja rešenje o registraciji.

1. Pečat mora da sadrži naziv radnje, sedište i ime vlasnika
2. Naziv na pečatu mora biti identičan nazivu radnje u rešenju.

Pečatoresci u Kovačici:

- DNEVNIK - Ana Poljak

Adresa: Dr.Janka Bulika 60, Kovačica

6. Otvaranje računa kod poslovnih banaka

Prema članu 51. Zakona o porezu na dohodak građana, preduzetnik je dužan, nezavisno od načina na koji se oporezuje, da sva plaćanja vrši preko tekućeg računa kod banke i da vodi sva sredstva na tom računu, uključujući i uplatu gotovog novca u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet.

Preduzetnik može imati više od jednog računa u jednoj banci, kao i račune u više banaka.

Dokumenta za otvaranje računa propisana Odlukom o uslovima, načinu otvaranja, vođenja i gašenja računa kod poslovnih banaka su sledeća:

- zahtev za otvaranje računa – dobija se u banci
- rešenje o upisu u registar od strane nadležnog organa – od APR-a
- potvrda o izvršenoj registraciji (poreski identifikacioni broj - PIB)
- OP obrazac
- potpise lica ovlašćenih za zastupanje koje je overio nadležni organ (Opština ili Sud)
- lična karta potpisnika
- pečat pravnog lica

Spisak banaka u opštini Kovačica:

- **Banca Intesa a.d. Beograd – PJ Kovačica**

adresa: Maršala Tita 31ª, Kovačica
tel/fax: 662-652
radno vreme: 8-15

- **Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd**

Ekspozitura Kovačica

adresa: Maršala Tita 42, Kovačica
tel:/fax 662-075

Ekspozitura Debeljača
adresa: Trg Maršala Tita 1, Debeljača
tel/fax: 605-121

Ekspozitura Padina
adresa: Trg oslobođenja 9, Padina
tel/fax: 668-988
radno vreme: 8-15

- **Komercijalna banka – Ekspozitura Kovačica**

adresa: Masarikova 65, Kovačica
tel/fax: 660-006, 660-005
radno vreme: 9-16

– **Razvojna banka Vojvodine – Kovačica**
adresa: Maršala Tita 50, Kovačica
tel: 661-003
radno vreme: 8-16

7. Poreska prijava, poreske obaveze i fiskalizacija

Da bi preduzetnik postao poreski obveznik neophodno je da Poreskoj upravi, prema sedištu radnje, podnese **Prijavu za registraciju (obrazac PR-2).** Na osnovu podnete prijave u određenom zakonskom roku dobija rešenje o obavezi poreza na dohodak i obavezama na osnovu zdravstvenog i penzijsko invalidskog osiguranja.

Visina godišnje poreske obaveze poreza na dohodak se utvrđuje na osnovu godišnje poreske prijave i na osnovu poreskog bilansa. Za prvu godinu rada visina poreza na dohodak se utvrđuje na bazi procene ostvarene zarade u toj godini. Za sve sledeće godine utvrđuje se na osnovu podnetog poreskog bilansa.

Preduzetnici se mogu svrstati u tri grupe:

- preduzetnici koji se paušalno oporezuju,
- preduzetnici koji vode poslovne knjige po sistemu prostog knjigovodstva
- preduzetnici koji vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva

Paušalno oporezivanje

Preduzetnik koji s obzirom na okolnosti nije u stanju da vodi poslovne knjige, osim poslovne knjige o ostvarenom prometu, ili kome njihovo vođenje otežava obavljanje delatnosti, ima pravo da podnese zahtev da porez na prihode od samostalne delatnosti plaća na paušalno utvrđen prihod (u daljem tekstu: paušalno oporezivanje).

Pravo na paušalno oporezivanje **ne može** se priznati preduzetniku:

1. osnivaču ortačke radnje;
2. koji obavlja delatnost iz oblasti: trgovine na veliko i trgovine na malo, hotela i restorana, finansijskog posredovanja i aktivnosti u vezi sa nekretninama;
3. u čiju delatnost ulažu i druga lica
4. čiji je ukupan promet u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno čiji je planirani promet kada počinje obavljanje delatnosti-**veći od 3.000.000 dinara**;
5. **koji je obveznik poreza na dodatnu vrednost**, odnosno koji se opredeli za plaćanje poreza na dodatnu vrednost u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dodatnu vrednost.

Preduzetniku koji trgovinsku ili ugostiteljsku delatnost obavlja u kiosku, prikolici ili sličnom montažnom ili pokretnom objektu može se, na njegov zahtev, odobriti da porez plaća na paušalno utvrđen prihod, iako spada u gore navedene delatnosti.

Paušalno oporezivi prihod je zapravo osnovica na koju plaćamo doprinose po stopi od 35.8% i porez po stopi 10% (ukupno 45.8%). Ovu osnovicu određuje Poreska uprava u skladu sa Uredbom o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti.

Zahtev za paušalno oporezivanje se podnosi Poreskoj upravi u roku od 15 dana od dana upisa u registar nadležnog organa, a sve promene vezane za paušalno oporezivanje regulišu se podnošenjem zahteva Poreskoj upravi do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.

Poreska uprava – Filijala Kovačica	Maršala Tita 50, Kovačica (zgrada opštine) - prizemlje kancelarija 1, 9 ili 10 (u zavisnosti od mesta poslovanja) 661-162, 661-106

Zahtev sadrži sledeće:

1. Razloge zbog kojih preduzetnik smatra da nije u stanju da vodi poslovne knjige, odnosno razloge zbog kojih smatra da mu njihovo vođenje otežava obavljanje delatnosti;
2. Iznos ukupnog prometa ostvarenog u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje porez, odnosno iznos planiranog prometa kada počinje obavljanje delatnosti;
3. Podatke o činjenicama i okolnostima od značaja za utvrđivanje visine paušalnog prihoda: mesto na kome se radnja nalazi, opremljenost radnje, broj zaposlenih radnika i angažovanih članova porodice, tržišni uslovi u kojima se delatnost obavlja, površina lokala, starost preduzetnika i njegova radna sposobnost i ostale okolnosti koje utiču na ostvarivanje dobiti.

Na osnovu podataka datih u zahtevu, i na osnovu gore pomenute Uredbe, Poreska uprava određuje mesečni iznos paušalnog prihoda za plaćanje poreza i doprinosa.

Paušalni prihod se utvrđuje, u skladu sa sledećim kriterijumima i elementima:

1. visina prosečne mesečne zarade po zaposlenom u Republici, opštini, gradu i okrugu ostvarene u godini koja prethodi godini za koju se utvrđuje paušalni prihod;
2. mesto na kome se radnja nalazi;
3. opremljenost radnje;
4. broj zaposlenih radnika i angažovanih članova porodice;
5. tržišni uslovi u kojima se delatnost obavlja;
6. površina lokala;
7. starost obveznika i njegova radna sposobnost;
8. visina prihoda obveznika, koji pod istim ili sličnim uslovima obavlja istu ili sličnu delatnost;
9. ostale okolnosti koje utiču na ostvarivanje dobiti.

Paušalno oporezivi preduzetnici ne vode poslovne knjige, osim **Knjige paušalno oporezivih obveznika (KPO)**, što je zapravo spisak faktura i uplata na račun.

Preduzetnik se sam opredeljuje i da li će knjige voditi po sistemu prostog ili dvojnog knjigovodstva, osim ortačkih radnji koje su dužne da vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Paušalno oporezivi preduzetnici nisu obveznici poreza na dodatnu vrednost (PDV).

Evidentiranja PDV obveznika

Porez na dodatnu vrednost (PDV) je porez koji se obračunava i plaća u svakoj fazi prometnog ciklusa. On se odnosi samo na onu vrednost koja je u toj fazi dodata od strane učesnika u prometu (PDV obveznika). Osnovni cilj PDV-a je obuhvatanje što većeg broja dobara i usluga, a da pritom postupak utvrđivanja i naplate poreske obaveze bude lak i jednostavan.

Registrovani preduzetnik u prvoj godini rada može da se registruje za PDV obveznika ukoliko podnese poresku prijavu (EPPDV obrazac) poreskoj upravi. Njegova se prijava zasniva na proceni ostvarenog prihoda:

- Ukoliko je procena da će prihod biti **veći od 4 miliona dinara, obavezan je** da postane PDV obveznik.
- Ukoliko je procenjeni prihod **manji od 2 miliona dinara** preduzetnik **ne može** da postane PDV obveznik.

Prednosti evidentiranja za PDV

Obveznici PDV-a stiču pravo da svoju poresku obavezu umanje za iznos prethodnog poreza.

Poreski obveznici koji su se evidentirali za PDV, dužni su da za svaki obračunski period **podnesu PDV prijavu.**

Poresku prijavu (PPPDV obrazac) šalje Poreska uprava za svaki poreski period. Poreski obveznik ima obavezu da prijavu popuni i pošalje filijali Poreske uprave u kojoj je evidentiran za PDV.

Poreska prijava **mora da sadrži podatke o svim izvršenim prometima i porezu** koji se na njih obračunava, sve prethodne poreze koji mogu da se odbiju kao i iznos poreske obaveze (za uplatu, odnosno iznos poreza koji se može koristiti kao poreski kredit ili kao pravo za povraćaj poreza). Poreska prijava se podnosi u roku od 10 dana po isteku poreskog perioda.

U slučaju da dođe do **izmene podataka** u evidencionoj prijavi, preduzetnik je u obavezi da najkasnije u roku od 15 dana pismeno obavesti o tome **Poresku upravu**. Takođe, najkasnije u roku od 15 dana pre brisanja iz registra, u obavezi je da Poreskoj upravi podnese zahtev za brisanje iz evidencije PDV obveznika i da podnese poresku prijavu za taj obračunski period.

Fiskalizacija

Preduzetnik koji obavlja promet dobara na malo, odnosno pruža usluge fizičkim licima, dužno je da evidentira promet preko **fiskalne kase**. Otpočinjanje vršenja delatnosti vezano je za proces fiskalizacije fiskalne kase.

Pre početka evidentiranja prometa preko fiskalne kase, vrši se **fiskalizacija fiskalne kase**. Zahtev za fiskalizaciju obveznik je dužan da podnese Poreskoj upravi, preko ovlašćenog servisa, u roku od tri dana od dana prijema obaveštenja ovlašćenog servisa. Obavezno je da se jednom godišnje izvrši tehnički pregled fiskalne kase.

Fiskalnu kasu može staviti u promet samo proizvođač fiskalne kase kome je data saglasnost za stavljanje fiskalne kase u promet. Obveznik je dužan da vodi knjigu dnevnih izveštaja za svaku fiskalnu kasu. Takođe, odštampane dnevne izveštaje je potrebno evidentirati i odložiti u knjigu izveštaja hronološkim redom. Knjiga se čuva tri godine.

Delatnostima, za koje u smislu Uredbe **ne postoji obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase,** smatraju se delatnosti iz sledećih oblasti, grana i grupa klasifikacije delatnosti iz Zakona o klasifikaciji delatnosti i Uredbe o klasifikaciji delatnosti, i to:

1. **Delatnosti u okviru sledećih oblasti, odnosno grupa:**
   - Trgovina na malo posredstvom pošte ili interneta;
   - Železnički prevoz putnika, daljinski ili regionalni;
   - Železnički prevoz tereta;
   - Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika;
   - Ostali prevoz putnika u kopnenom saobraćaju;
   - Drumski prevoz tereta;
   - Usluge preseljenja;
   - Prevoz putnika unutrašnjim plovnim putevima;
   - Prevoz tereta unutrašnjim plovnim putevima;
   - Vazdušni prevoz putnika;
   - Vazdušni prevoz tereta;
   - Uslužne delatnosti u kopnenom saobraćaju;
   - Poštanske aktivnosti;
   - Ostali smeštaj-studentski i đački domovi;
   - Delatnost prikazivanja kinematografskih dela;
   - Telekomunikacije;
   - Finansijske usluge, osim osiguranja i penzijskih fondova;
   - Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja;
   - Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga u osiguranju;
   - Pravni poslovi;
   - Usluge redovnog čišćenja zgrada;
   - Usluge ostalog čišćenja zgrada i opreme;
   - Usluge ostalog čišćenja;
   - Obavezno socijalno osiguranje;
   - Obrazovanje;
   - Zdravstvene delatnosti- zdravstvene usluge koje se obezbeđuju iz

sredstva obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- Socijalna zaštita sa smeštajem;
- Socijalna zaštita bez smeštaja;
- Stvaralačke, umetničke i zabavne delatnosti;
- Delatnost biblioteka, arhiva, muzeja, galerija i zbirki i ostale kulturne delatnosti;
- Kockanje i klađenje;
- Sportske, zabavne i rekreativne delatnosti;
- Delatnost verskih organizacija;
- Popravka obuće i predmeta od kože;
- Popravka satova i nakita;
- Taksi prevoz (obaveza evidentiranja prometa preko fiskalne kase ne postoji do 31.12.2011.)

2. Pojedine delatnosti u okviru sledećih grupa, i to:

- Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, tezgi i pijaca;
- Prodaja preko automata;
- Prodaja preko putujućih prodavaca-ulična prodaja sladoleda, lozova, kokica i štampe-kolporteri;
- Veterinarske delatnosti- Primarna terenska zdravstvena zaštita životinja, poslovi iz Programa mera zdravstvene zaštite životinja, poslovi dezinfekcije i deratizacije u objektima u kojima se drže i uzgajaju životinje i aktivnosti na sprečavanju pojavljivanja, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti životinja;
- Ostale nepomenute lične uslužne delatnosti- aktivnosti čistača cipela, nosača, lica za naplatu parkiranja automobila.

8. Nabavka opreme i repromaterijala

Za početak poslovanja preduzetniku su neophodna novčana sredstva za nabavku opreme, sirovina, poslovnog prostora itd. Mogu se uložiti sopstvena sredstva, kao osnivački ulog, ili iskoristiti kreditna sredstva.

Obaveštenja o kreditima mogu se pronaći na sajtu:

- Opštine Kovačica (www.kovacica.org Aktuelno->Krediti i subvencije ili ->Konkursi),
- Fonda za razvoj RS- www.fondzarazvoj.gov.rs
- Fonda za razvoj APV - www.vdf.org.rs
- Pokrajinskog fonda za razvoj poljoprivrede - www.fondpolj.vojvodina.gov.rs
- i poslovnih banaka.

Informacije se uglavnom odnose na sledeće:

- Vrstama kredita u ponudi,
- Rokovima plaćanja,
- Načinima otplate,
- Kamatnim stopama,
- Namenama kredita,
- Sredstva za obezbeđenje kredita,
- Naknade za korišćenje sredstava.

- Garancijski fond AP Vojvodine ima ugovore sa određenim poslovnim bankama, gde banke daju kredite, a Fond kroz garantovanje kredita podstiče razvoj malih i srednjih preduzeća, preduzetnika i poljoprivrednika. Ako se kredit podiže preko Garancijskog fonda kamatna stopa na godišnjem nivou je manja od redovnih kamatnih stopa koje imaju poslovne banke. Posebnu podršku pružaju ženama preduzetnicama sa teritorije AP Vojvodine. Ovaj Fond procenjuje bonitet (platežnu sposobnost) zajmotražioca, profitabilnost budućeg poslovnog projekta i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Garancijski fond AP Vojvodine - www.garfondapv.org.rs

- Za nabavku opreme i repromaterijala mogu se koristiti i sredstva iz Programa za sprovođenje aktivnih mera zapošljavanja (samozapošljavanje).

NSZ-Filijala Pančevo
adresa: Vojvode Radomira Putnika
tel: 306-800

Pančevo – Poslovni centar	013/306-837, 306-838 imucibabic@nsz.gov.rs

9. Vođenje poslovnih knjiga

Svi preduzetnici su u obavezi da vode neku od zakonom utvrđenih evidencija – poslovnih knjiga. U zavisnosti da li su registrovani kao paušalni obveznici ili obveznici čiji se porez na dohodak određuje na bazi poslovnih knjiga ustrojene su i određene evidencije.

Poslovne knjige i evidencije mogu da vode preduzetnici samostalno ili da ih povere nekoj od knjigovodstvenih agencija.

Obavezno je da se poslovne knjige vode ažurno i uredno. Potrebno je da se u njima iskažu sve poslovne promene po redu kojim su nastale. Obavezno se drže u poslovnoj prostoriji preduzetnika ili kod ovlašćene knjigovodstvene agencije.

Knjigovodstvene agencije u opštini Kovačica:

- Agencija FINPO - Zuzana Hrubik
Adresa: Maršala Tita 74, Kovačica
Telefon: 660-482, 660-483

- Agencija KMV - Marija Venjarski
Adresa: Nikole Tesle 73, Kovačica
Telefon: 662-299, 063/8488830

- Agencija DNEVNIK – Ana Poljak
Adresa: dr.Janka Bulika 60, Kovačica
Ljudevita Štura 30a, Padina
Telefon: 668-565, 063/7480879
Fax: 668-910

- Agencija ANA – Ana Husar
Adresa: Janka Bartoša 10, Kovačica
Telefon: 661-612, 063/302152

- Agencija FINK – Jaroslav Hrubik
Adresa: Maršala Tita 74, Kovačica

- Agencija TANJA – Tanja Bireš
Adresa: Maršala Tita 74, Kovačica
Telefon: 660-482, 063/8180635

- Agencija DANTESSA – Dantesa Husar
Adresa: Janka Bartoša 10, Kovačica
Telefon: 661-118

- Agencija STIL PLUS - Jozef Havjar
Adresa: Ive Lole Ribara 40, Kovačica
Telefon: 063 868 00 47

- Agencija STANOJEVIĆ – Gordana Stanojević
Adresa: Maršala Tita 35a, Crepaja
Vojvođanski bulevar 30a, Pančevo

ZAKLJUČAK

Vodič za buduće preduzetnike je osmišljen da bi pomogao početnicima u privatnom preduzetništvu, nezaposlenim licima koja nemaju dovoljno hrabrosti da krenu u preduzetništvo, licima koja se još uvek nisu opredelila za svoje buduće zanimanje i, naravno, postojećim preduzetnicima, radi bolje informisanosti.

Dobra informisanost i znanje pruža mogućnost unapređenja postojećih ideja. Daje sposobnost da se pravilno razmišlja o tržištu i pronalaze novi, bolji i efikasniji načini da se zadovolje potrebe tržišta, da se promeni i unapredi način sopstvenog delovanja, da se prihvate inovacije na tržištu, da se postane uspešan preduzetnik.

Ukoliko ovaj Vodič pomogne i najmanjem broju nezaposlenih lica da dođu do svog posla, smatraće se da su njegova svrha i osnovni cilj ostvareni.

Za bilo koji savet, informaciju, pomoć... kontaktirajte nas:

Odeljenje za privredu i razvoj OU Kovačica
Maršala Tita 50, 26210 Kovačica
tel: 661-122
fax: 661-047
e-mail: razvoj@kovacica.org

Prizemlje: Uslužni centar – šalter 6 – poljoprivreda
Uslužni centar – šalter 5 – mala privreda
I sprat: Kancelarija 130 – rukovodilac odeljenja
Kancelarija 131 – informatička služba
Kancelarija 127 – projektno odeljenje

Svi kontakti, cene i podaci ažurirani dana 02.11.2011.